

**Co-funded by
the European Union**

Embracing EU corporate social
responsibility: challenges and
opportunities of business-society bonds
transformation in Ukraine

101094100 — EECORE — ERASMUS-JMO-2022-HEI-
TCH-RSCH-UA-IBA
<https://eecore.snau.edu.ua/>

СЕРТИФІКАТНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС

КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ/ ВІДПОВІДАЛЬНА ДІЛОВА ПОВЕДІНКА та СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО 2025

SNAU
University that
studies life

Тема. Трансформація місії та
особливості становлення соціальної
відповідальності університетів

Інна ХОВРАК

<https://eecore.snau.edu.ua/komanda-proiektu/inna-hovrak/>

29.05.2025

15.00 EEST

УВАГА! ВЕДЕТЬСЯ ПРЯМА ТРАНСЛЯЦІЯ ТА ЗАПИС ЗАХОДУ НА **YOUTUBE**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Трансформація місії та особливості становлення соціальної відповідальності університетів

- 1. Хронологія трансформації ролі та місії університетів**
- 2. Ключові аспекти соціальної відповідальності університетів**
- 3. Оцінка готовності університетів України до реалізації концепції соціальної відповідальності**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

1. Хронологія трансформації ролі та місії університетів

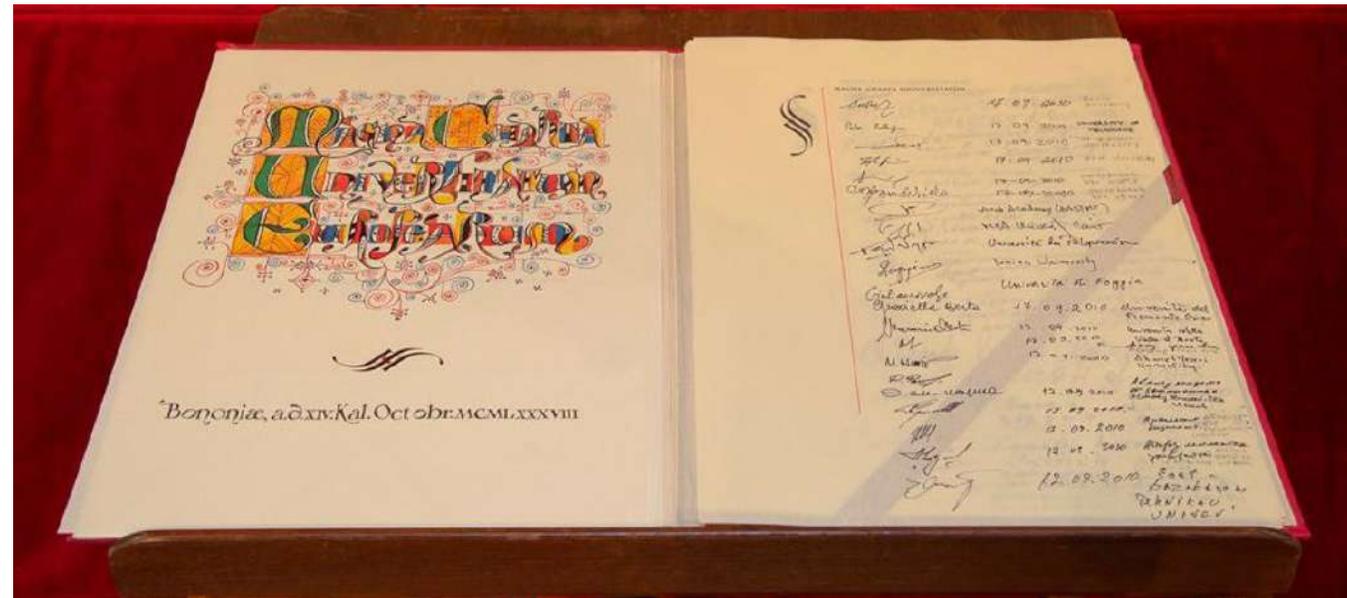

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- завдання університетів по поширенню знань серед нових поколінь передбачає, що в сьогоденному світі вони також повинні служити суспільству в цілому і що культурне, соціальне й економічне майбутнє суспільства вимагає, зокрема, значного внеску в подальшу освіту

Source:

<http://www.magna-charta.org/>

© Inna Khovrak, 2025

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Створення
Міжнародної
асоціації
університетів,
1950

сприяння етичному лідерству у ВО

забезпечення інклюзивної, справедливої
та етичної інтернаціоналізації ВО

сприяння розвитку суспільства

посилення ролі технологій у ВО

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Підписання
Великої хартії
університетів,
1988

служіння суспільству та забезпечення
культурного, наукового і технічного
розвитку

збереження традицій європейського
гуманізму

стимулювання мобільності викладачів і
студентів

дотримання принципу рівності в освіті

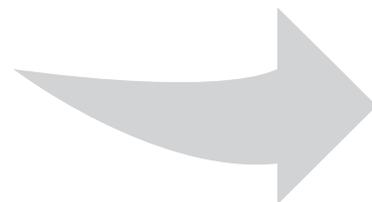

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Сорбонська
декларація,
1998

✓
забезпечення мобільності
студентів та викладачів

✓
сприяння навчанню і професійній
підготовці протягом усього життя

✓
розвиток європейського
простору вищої освіти

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Болонська
декларація,
1999

зміцнення інтелектуального,
наукового, культурного, соціального
та технологічного потенціалу Європи

співпраця щодо забезпечення якості
освіти

розвиток і зміцнення стабільних,
мирних і демократичних суспільств

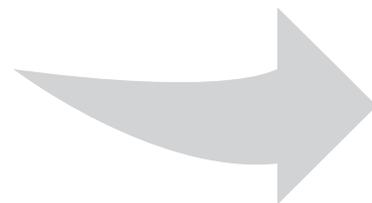

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Створення
Європейської
асоціації
університетів,
2001

ІНСТИТУЦІЙНА АВТОНОМІЯ

співпраця в галузі освіти та
науки на місцевому та
глобальному рівнях

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Празьке
комюніке,
2001

урахування потреб ринку праці

усунення перешкод для мобільності

забезпечення стандартів високої якості
та полегшенні порівняності
кваліфікацій по всій Європі

забезпечення навчання протягом
усього життя

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Празьке
комюніке,
2001

урахування потреб ринку праці

усунення перешкод для мобільності

забезпечення стандартів високої якості
та полегшенні порівняності
кваліфікацій по всій Європі

забезпечення навчання протягом
усього життя

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Берлінське
комюніке,
2003

закріплення ідеї навчання впродовж
ЖИТТЯ

подальший розвиток гарантій якості
ОСВІТИ

доступність ВО для всіх

вплив мобільності на навчальну,
культурну, політичну, соціальну та
економічну сфери

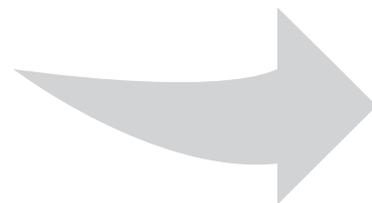

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Бергенське
комюніке,
2005

посилення ролі ВО для розвитку
досліджень та ролі досліджень для
економічного та культурного
розвитку суспільства і його
соціальної згуртованості

розвиток міжнародної академічної
співпраці

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Лондонське
комюніке,
2007

сприяння соціальній єдності,
зменшенню нерівності,
підвищенню рівня знань, умінь та
компетентності в суспільстві

посилення співпраці, заснованої
на партнерстві, взаємодовірі та
взаєморозумінні

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Лондонське
комюніке,
2007

сприяння соціальній єдності,
зменшенню нерівності,
підвищенню рівня знань, умінь та
компетентності в суспільстві

посилення співпраці, заснованої
на партнерстві, взаємодовірі та
взаєморозумінні

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Львенське
комюніке,
2009

сприяння персонально-орієнтованому навчанню, що допоможе студентам розвинути компетенції і бути конкурентоспроможними на ринку праці, стати активними та відповідальними громадянами

поширення цінностей інституційної автономії, академічної свободи та соціальної справедливості;
різні місії: від навчання/наукових досліджень до участі в соціальній згуртованості, культурному розвитку

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Всесвітня
конференція з
ВО «Нова
динаміка вищої
освіти і науки для
соціальної зміни і
розвитку», 2009

створення інклюзивного та різноманітного
суспільства знань, сприяння
дослідженням, інноваціям і творчості

соціальна відповідальність за покращення
розуміння багатогранних проблем у суспільстві,
які охоплюють соціальний, економічний,
науковий і культурний виміри, а також здатність
відповідати їм

посилення міждисциплінарної
спрямованості, критичного мислення,
активної громадянської позиції

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Будапештсько-
Віденська
декларація, 2010

ВО як основний рушій нововведень, економічного і соціального розвитку у стрімко зростаючому, зорієнтованому на знання світі

створення можливостей для отримання знань, умінь і компетенцій

сприяння створенню середовища, що надихає до роботи та навчання

сприяння навчанню, орієнтованому на студента

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Бухарестське
комюніке, 2012

розширення доступу до ВО як передумова
суспільного прогресу та економічного розвитку

розвиток соціального виміру ВО, зменшення
нерівності, гнучкі навчальні траєкторії та
альтернативні шляхи доступу

студентоцентроване якісне навчання

покращення здатності випускників до
працевлаштування, їх особистий і професійний
розвиток протягом усієї кар'єри

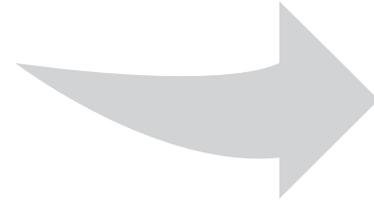

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Єреванське
комюніке, 2015

відповідальність, академічна свобода,
інституційна автономія та доброчесність

забезпечення компетенцій та навичок,
необхідних для інновацій та зайнятості

сприяння створенню інклюзивних суспільств,
міжкультурному розумінню, критичному
мисленню

сприяння толерантності, гендерній рівності,
демократичним та громадянським
цінностям

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Паризьке
комюніке, 2018

вирішальна роль у розв'язанні суспільних викликів

забезпечення якості ВО

соціальна відповідальність, сприяння згуртованому
та інклюзивному суспільству

покращення міжкультурного розуміння,
громадянської участі, етичної свідомості,
забезпечення справедливого доступу до ВО

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Біла книга
«Діджиталізація в
європейському
просторі вищої
освіти», 2019

мережеві та відкриті заклади,
які значно тісніше
співпрацюють з іншими ЗВО, а
також громадою

спільно розробляють та
надають освітні програми за
допомогою цифрових
технологій

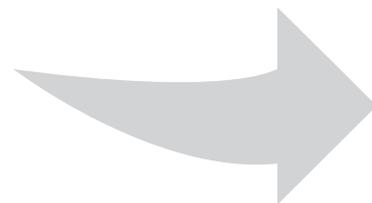

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Римське
комюніке, 2020

розвивати більш інклюзивний, інноваційний,
взаємопов'язаний та стійкий Європейський
простір вищої освіти

післякризовий розвиток та загальні трансформації
в зелені, сталі та стійкі економіки і суспільства

культуру академічної та наукової
добросесності

Вища освіта стане ключовим фактором у
досягненні Цілей стійкого розвитку ООН до 2030 р.

Co-funded by
the European Union

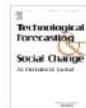

Sumy National
Agrarian University

Technological Forecasting and Social Change

Volume 161, December 2020, 120284

The Third Mission of the university: A systematic literature review on potentials and constraints

Lorenzo Compagnucci ^a , Francesca Spigarelli ^b

Show more

+ Add to Mendeley Share Cite

<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120284>

[Get rights and content](#)

Technological Forecasting and Social Change

Volume 147, October 2019, Pages 10-21

Faculty ideals and universities' third mission

Mark Freel ^{a, b} , Ajax Persaud ^a, Tyler Chamberlin ^a

Show more

+ Add to Mendeley Share Cite

<https://doi.org/10.1016/j.techfore.2019.06.019>

[Get rights and content](#)

International Encyclopedia of Education (Fourth Edition)

2023, Pages 21-28

Transformation of university missions—from nation-building to a focus on common global challenges reflections from East Asia, under the risk of being “lost in translation”

Akiyoshi Yonezawa ^a , Sae Shimauchi ^b , Jing Liu ^c

Show more

+ Add to Mendeley Share Cite

<https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.02004-2>

[Get rights and content](#)

European Research on Management and Business Economics

Volume 28, Issue 2, May–August 2022, 100183

Mission statements in universities: Readability and performance

Julián D. Cortés ^{a, b} , Liliana Rivera ^{a, c}, Katerina Bohle Carbonell ^{d, e}

Show more

+ Add to Mendeley Share Cite

<https://doi.org/10.1016/j.iedeen.2021.100183>

[Get rights and content](#)

Co-funded by
the European Union

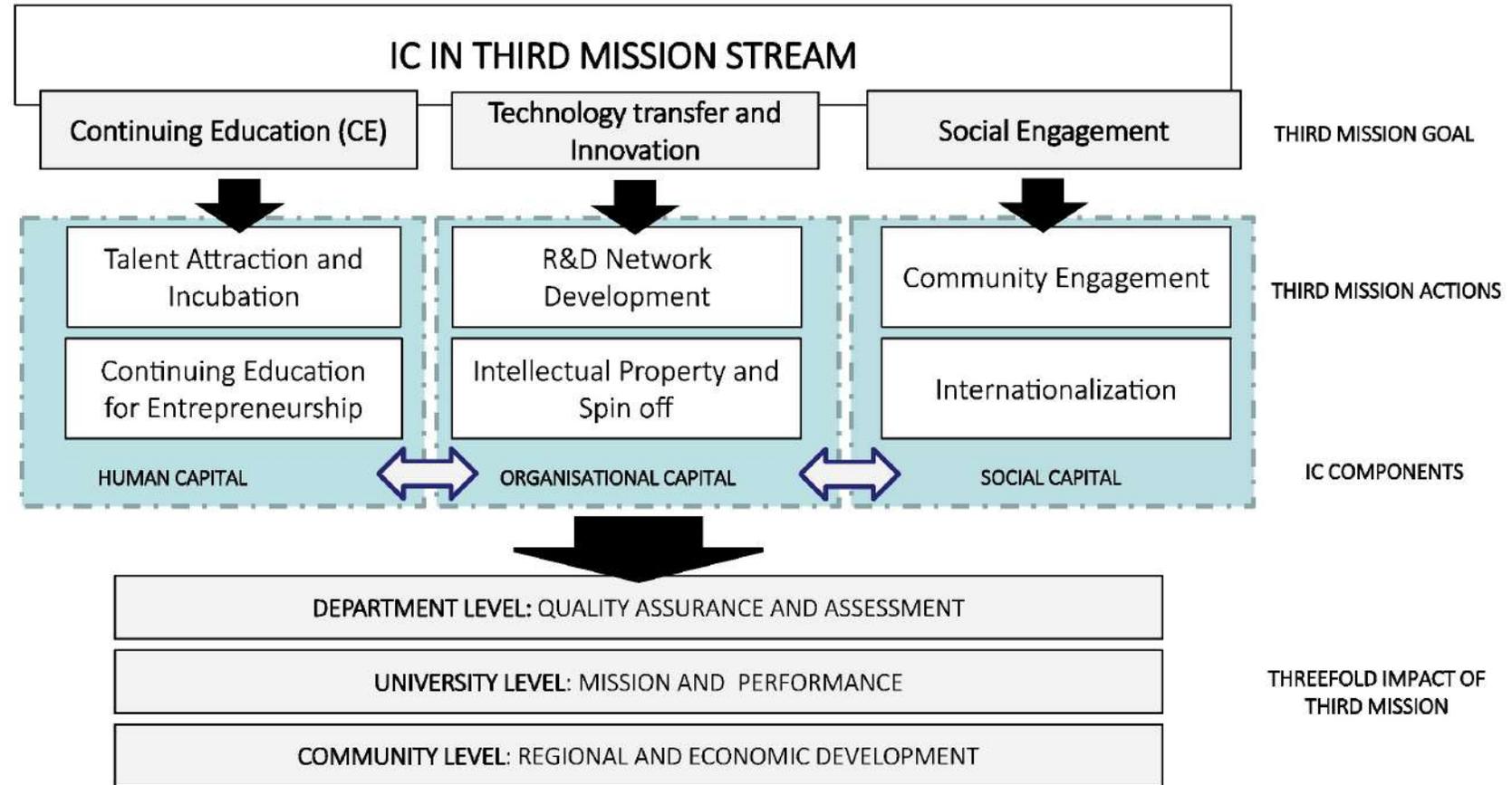
Sumy National
Agrarian University

«The classification of the main “**third mission goals**” (into three broad categories, each of them linked to relevant strategic actions and processes):

- **Technology transfer and innovation.** This includes two main processes: management of intellectual property and spin-off creation as well as R&D network development.

- **Continuing Education.** It is distinct from the traditional educational mission of universities that are focused on provision of primary and more general education. Continuing education focus on two processes: education for entrepreneurial competences as well as talent attraction and incubation.

- **Social Engagement.** This element is defined in terms of embeddedness in regional and national as well as international communities and networks»

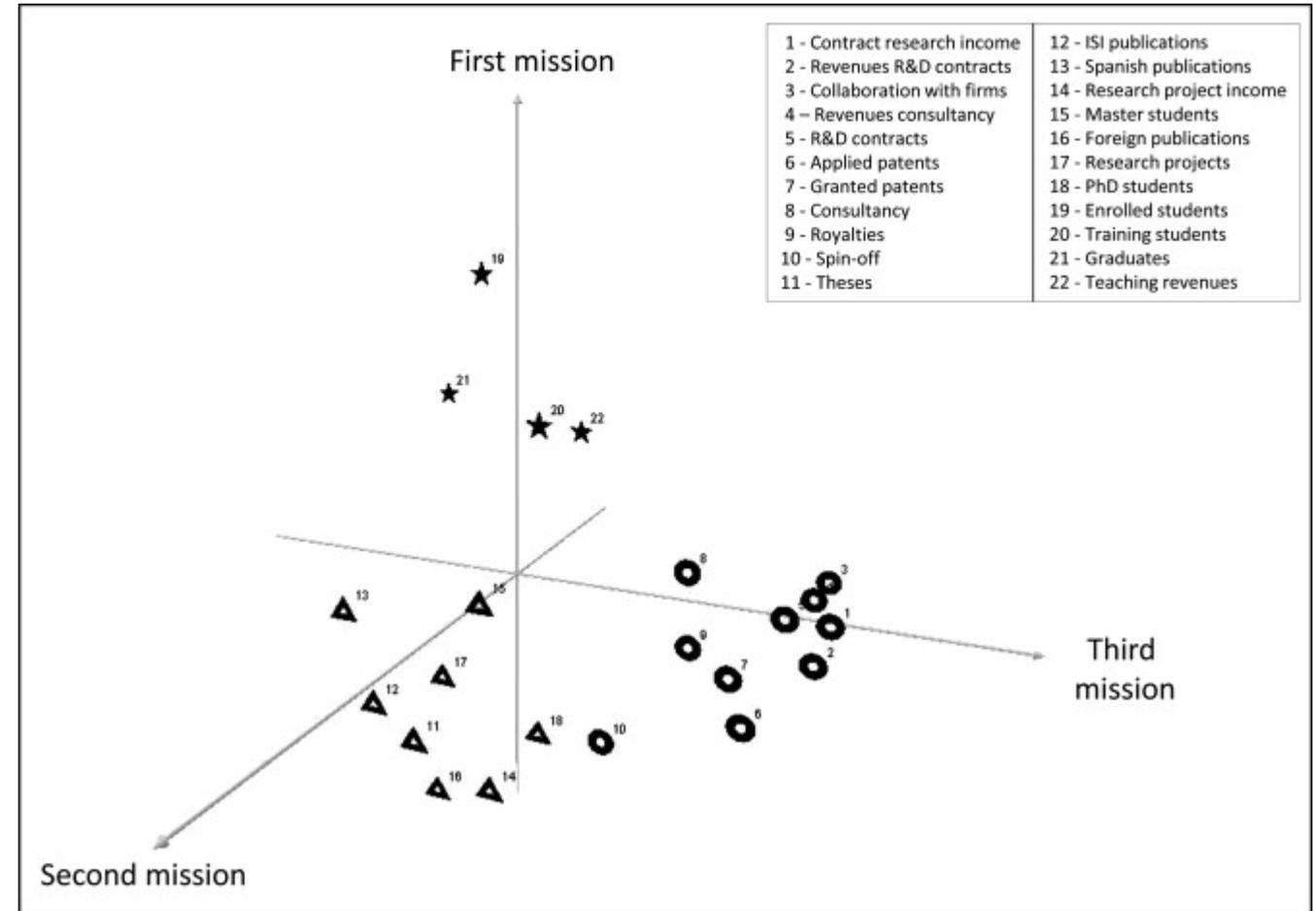
Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

«We use

- three indicators for the first mission: enrolled students, number of graduates, and teaching revenues;
- five indicators for research activities: research projects (number and income) and papers published in scientific journals (Spanish, foreign and International Scientific Indexing journals);
- and seven indicators for the third mission: contract research income, R&D contracts and consultancies (number and revenues), royalties and spin-offs»

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Порівняння університетів різних поколінь

Ознака	Покоління ЗВО			
	Перше	Друге	Третє	Четверте
Мета	Освіта	Освіта і наука	Освіта, наука, використання знань	Освіта, наука, інновації, використання знань, проактивний економічний розвиток
Роль	Захист правди	Пізнання природи	Створення додаткової вартості	Локальний економічний акселератор, визначення стратегії регіонального розвитку
Результати	Професіонали	Професіонали і вчені	Професіонали, учені і підприємці	Професіонали, учені, підприємці та конкурентоспроможна локальна економіка
Мова	Латиниця	Національна	Англійська	Багатомовна (національна та англійська)
Управління	Канцлер	Науковці за сумісництвом	Професійний менеджмент	Професійний менеджмент та місцевий експерт

Source: Kotosz B., Gaunard-Anderson M., Lukovics M. The Local Economic Impact of Universities: an International Comparative Analysis. 2015.

<http://surl.li/hhxyim>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

2. Ключові аспекти соціальної відповідальності університетів

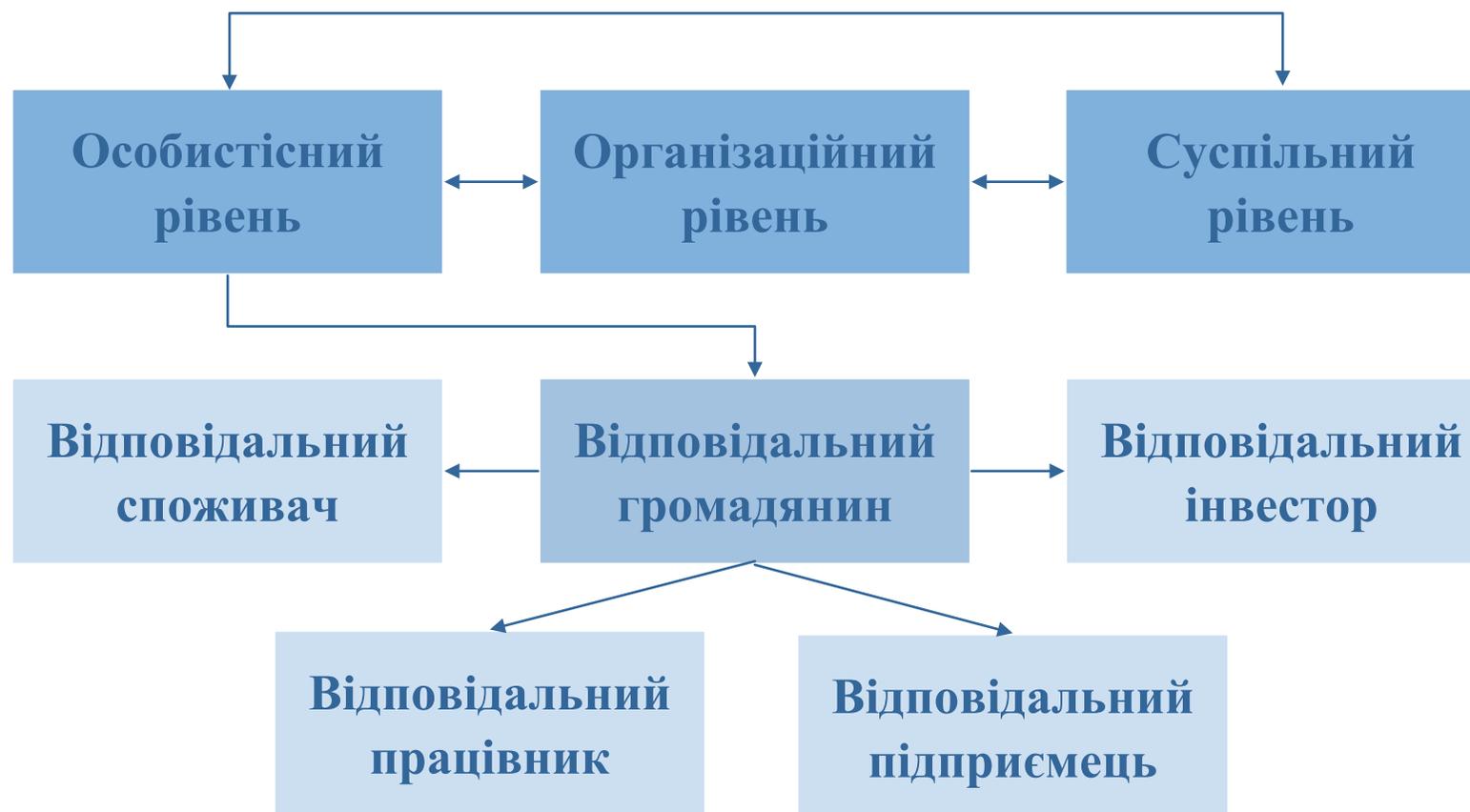

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

■ Ієрархія рівнів соціальної відповідальності

Source: Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.

<http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Соціальна відповідальність університету є

системним підходом до усвідомлення, реалізації та моніторингу впливу університету на збалансований розвиток суспільства завдяки розширенню традиційної місії університету для пошуку рішень економічних, соціальних та екологічних проблем, а також здатності до постійного вдосконалення й трансформації як університету, так і суспільства.

Вищезазначений підхід враховує такі чотири аспекти:

- 1) Освіта для сталого розвитку
- 2) Соціальна відповідальність науки
- 3) Відповідальний кампус
- 4) Діалог із суспільством

Source: Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.

<http://surl.li/hhytm>

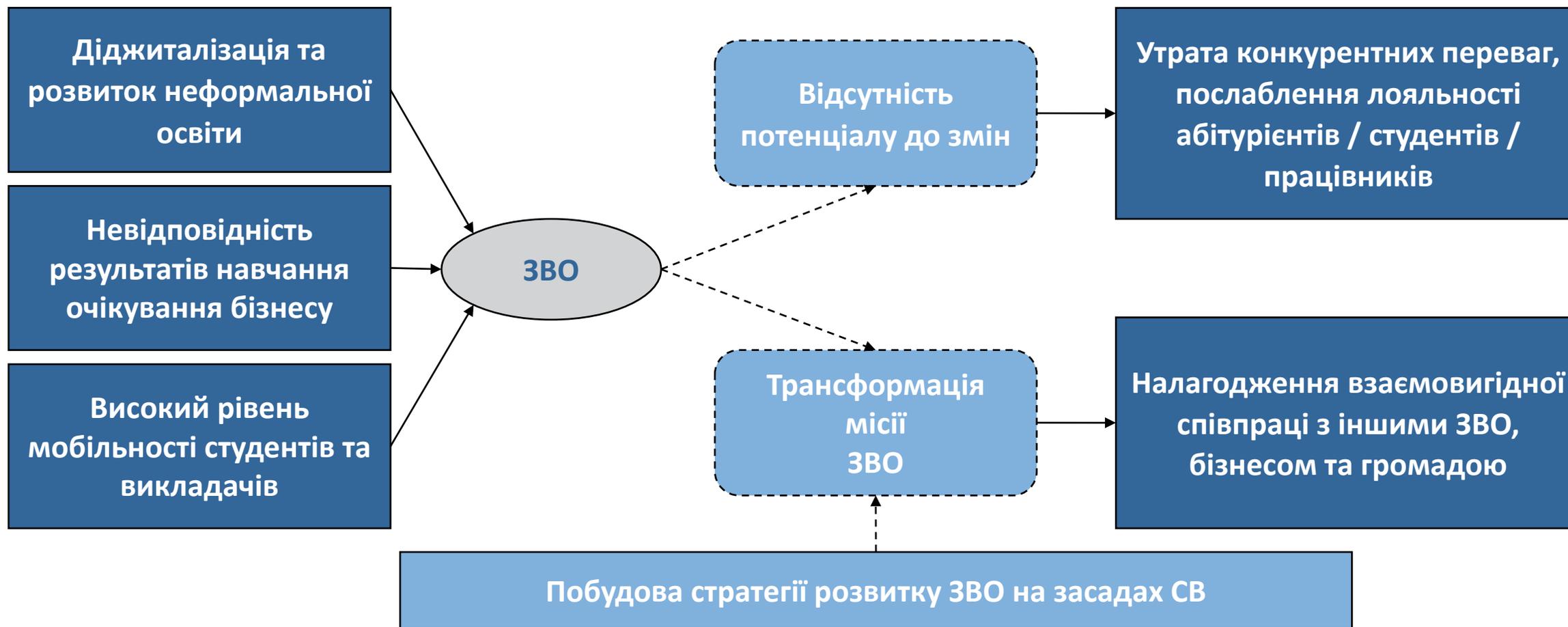

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

• Процес трансформації місії університету на засадах соціальної відповідальності

Source: Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.

<http://surl.li/hhytm>

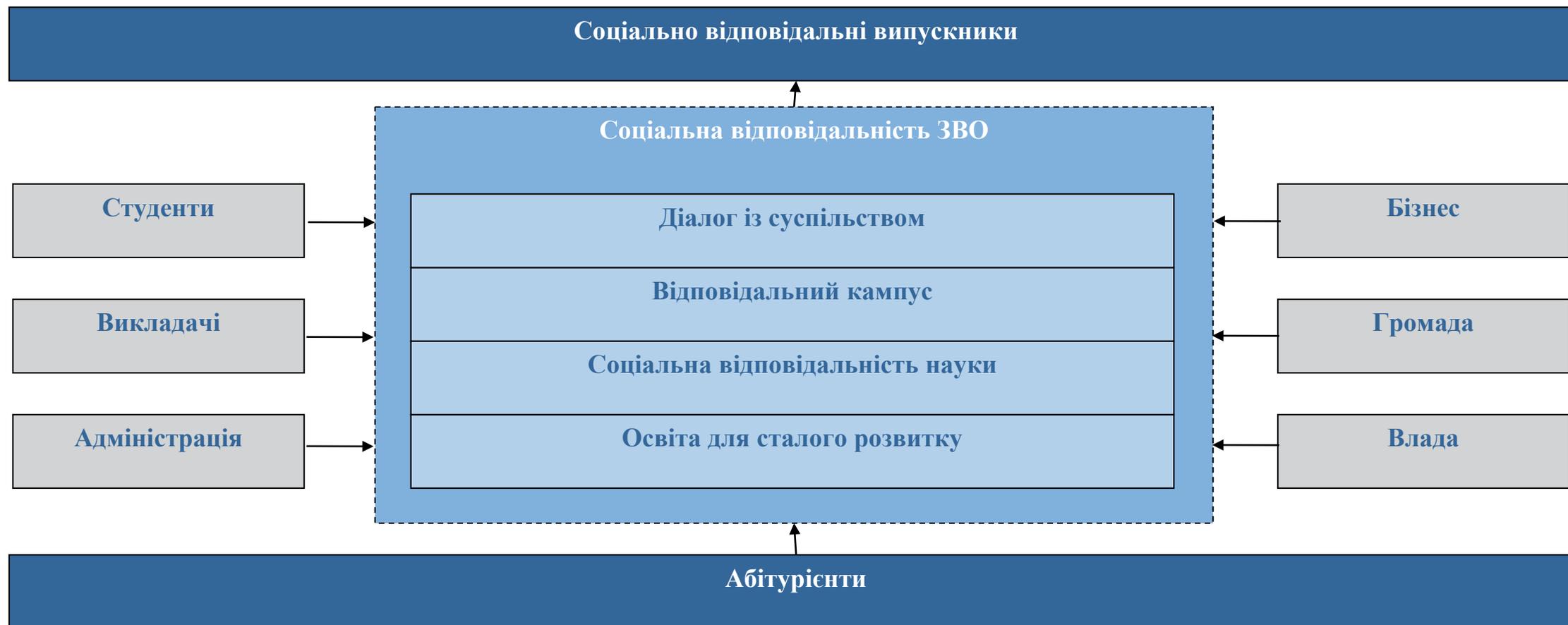

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

■ Модель забезпечення розвитку університету на засадах соціальної відповідальності

Source: Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.

<http://surl.li/hhytm>

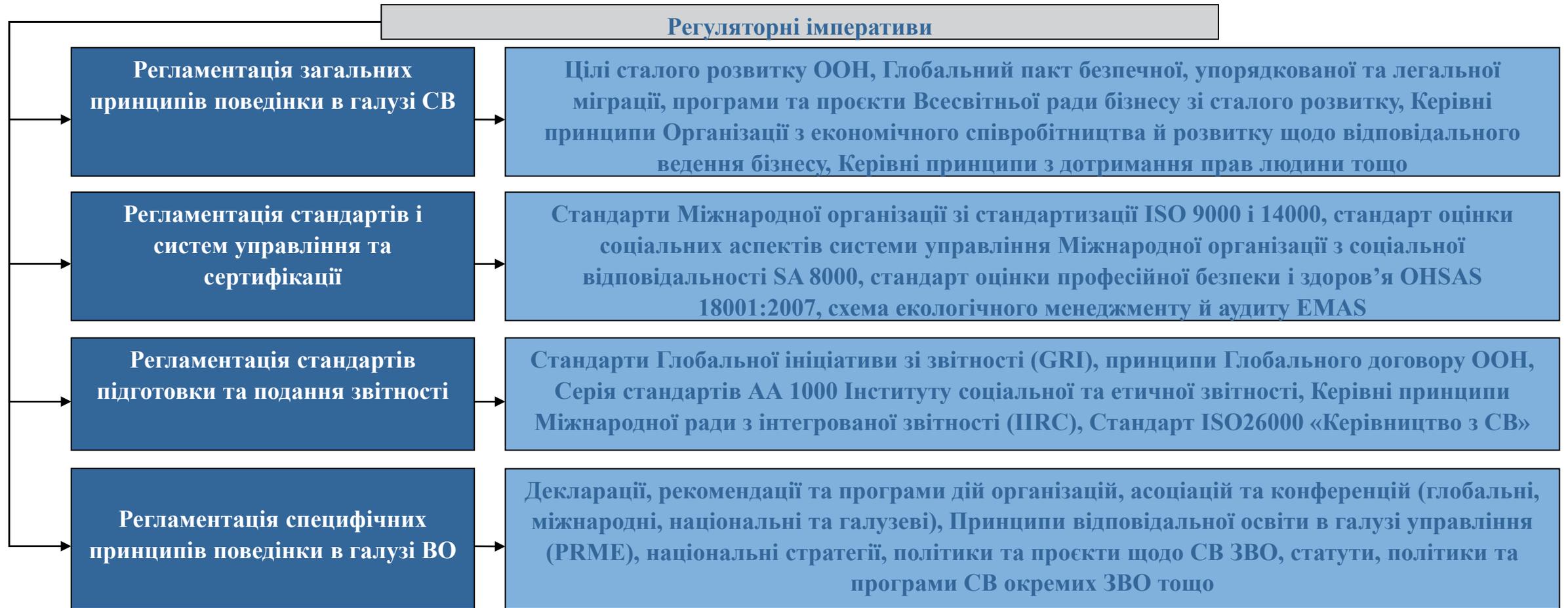

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

■ Система регуляторних імперативів соціальної відповідальності ЗВО

Source: Ховрак І. В. Соціальна відповідальність закладів вищої освіти як каталізатор збалансованого регіонального розвитку: монографія. Кременчук: ПП «Бітарт», 2020. 392 с.

<http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

3. Оцінка готовності університетів України до реалізації концепції соціальної відповідальності

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Демографічні характеристики респондентів

Ознака	Відповіді	Питома вага респондентів, %				
		місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Статус	Ректор / Директор / Проректор	4,4	0,0	3,1	10,0	4,6
	Декан / Заступник декана	0,0	6,1	3,1	16,0	7,8
	Керівник кафедри (відділу)	13,0	10,2	3,1	26,0	14,3
	Науково-педагогічний працівник	78,3	30,6	53,2	38,0	44,8
	Студент	0,0	44,9	25,0	10,0	22,7
	Інше	4,3	8,2	12,5	0,0	5,8
Стать	Жіноча	69,6	79,6	78,1	66,0	73,4
	Чоловіча	30,4	20,4	21,9	34,0	26,6
Вік	до 25	0,0	47,0	25,0	10,0	23,4
	26 – 35	26,1	24,5	18,7	20,0	22,1
	36 – 45	60,9	24,5	43,8	44,0	40,3
	46 – 55	8,7	2,0	12,5	16,0	9,7
	56 – 65	0,0	2,0	0,0	6,0	2,6
	понад 65	4,3	0,0	0,0	4,0	1,9

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

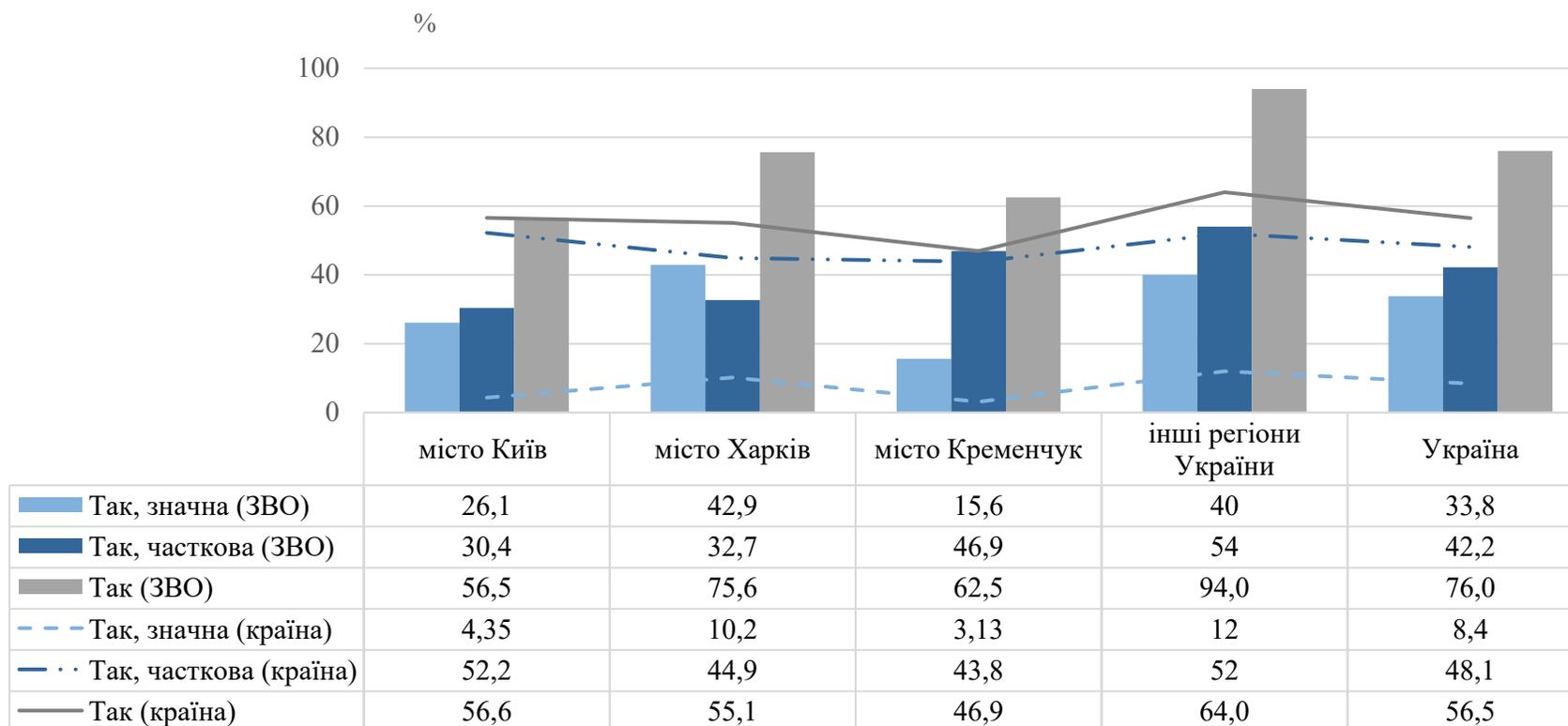
- **Здійсніть оцінку готовності Вашого ЗВО до реалізації концепції соціальної відповідальності**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- Регіональні відмінності відповідей щодо готовності ЗВО до реалізації концепції соціальної відповідальності, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- **Здійсніть оцінку важливості вивчення концепції соціальної відповідальності ЗВО**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	Місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Я вивчав аспекти, пов'язані з концепцією соціальної відповідальності, у ЗВО					
Повністю	13,1	18,3	9,4	24	17,5
Частково	65,2	42,9	62,5	64	57,2
Не згодний	21,7	38,8	28,1	12	25,3
Концепція соціальної відповідальності повинна вивчатися в ЗВО					
Повністю	69,6	65,3	46,9	64	61,7
Частково	30,4	30,6	50,0	34	35,7
Не згодний	0	4,1	3,1	2	2,6
ЗВО повинні реалізовувати програми, пов'язані з соціальною відповідальністю					
Повністю	82,6	69,4	59,4	88	75,3
Частково	17,4	28,6	40,6	12	24,0
Не згодний	0	2,0	0	0	0,7

- Регіональні відмінності відповідей щодо важливості вивчення концепції соціальної відповідальності ЗВО, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- Які ЗВО повинні реалізовувати програми, пов'язані з соціальною відповідальністю?

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Соціально відповідальну діяльність повинен здійснювати кожний університет	78,3	71,4	78,1	80,0	75,3
Соціально відповідальну діяльність повинні здійснювати ті університети, що бажають цим займатися	21,7	28,6	21,9	20,0	24,7
Вирішення соціальних та екологічних проблем університетами взагалі не має сенсу	0	0	0	0	0

- Розподіл відповідей респондентів на питання «Які ЗВО повинні реалізовувати програми, пов'язані з соціальною відповідальністю?», %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- Будь ласка, оберіть 3 найбільш ефективні практики соціальної відповідальності ЗВО

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Упровадження соціальних програм поліпшення умов праці / навчання персоналу / студентів	14,6	15,9	18,4	11,5	14,5
Розробка кодексів етичної та відповідальної поведінки / досліджень	7,3	7,9	7,6	8,7	8,1
Навчання / розвиток викладачів	13,8	15,1	15,3	14,1	14,5
Благодійна допомога	2,4	6,7	7,6	4,7	5,5
Участь у регіональних програмах розвитку	9,0	12,1	9,9	12,6	11,4
Реалізація екологічних програм	8,1	9,6	6,1	6,9	7,8
Відкрите подання інформації про діяльність ЗВО	9,0	8,0	9,2	11,2	9,5
Програми волонтерства для персоналу / студентів	11,4	6,7	6,1	9,0	8,2
Підтримка досліджень, спрямованих на збалансований розвиток регіону	12,2	11,3	9,9	10,8	11,0
Соціальні компанії з пропаганди здорового способу життя	12,2	6,7	9,9	10,5	9,5

- Розподіл відповідей респондентів на питання «Будь ласка, укажіть найбільш ефективні практики соціальної відповідальності ЗВО?», %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- **Здійсніть оцінку Вашої особистої готовності брати участь у практиках соціальної відповідальності в ЗВО**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Я готовий створювати й організовувати окремі ініціативи	17,4	16,3	15,6	40,0	24,0
Я готовий підтримувати окремі ініціативи	73,9	59,2	53,1	56,0	59,1
Це гарна ідея, але я не маю часу для участі	8,7	24,5	25,0	4,0	15,6
Я не вважаю за необхідне брати участь	0,0	0,0	6,3	0,0	1,3

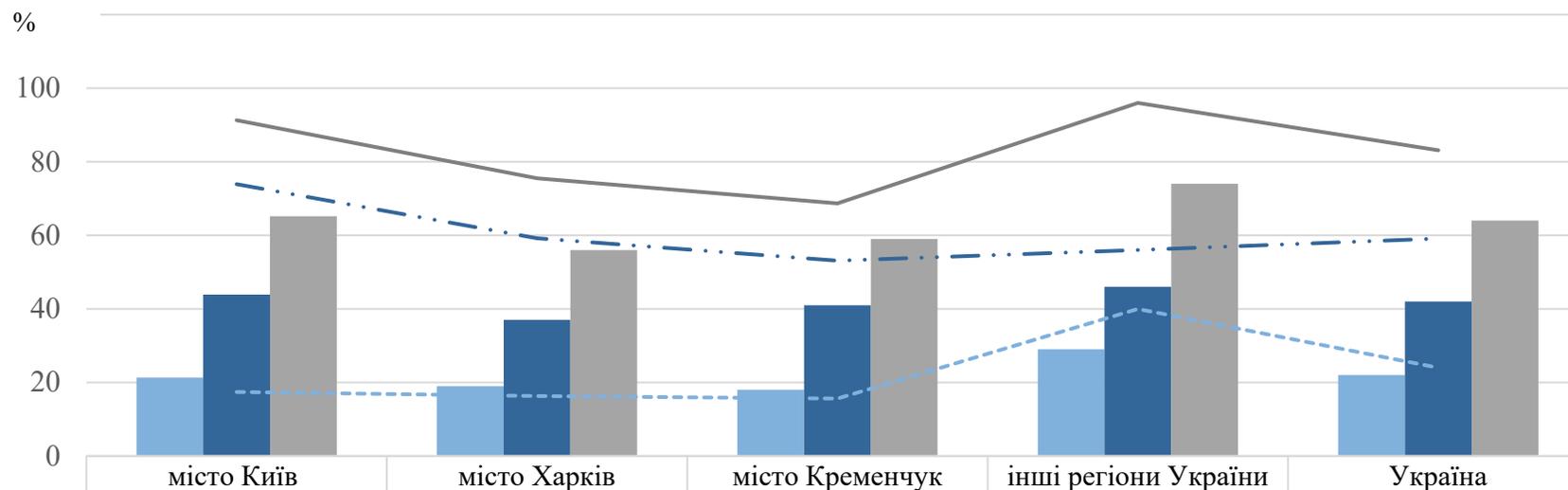
- Регіональні відмінності відповідей щодо готовності респондентів брати участь у практиках соціальної відповідальності в ЗВО, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- Регіональні відмінності відповідей щодо готовності респондентів брати участь у практиках соціальної відповідальності в ЗВО, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- **Будь ласка, оберіть 3 найбільш впливових мотиви, що спонукають ЗВО до впровадження концепції соціальної відповідальності**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Реклама ЗВО	18,1	15,8	20,2	15,1	16,6
Дії інших ЗВО	11,1	11,3	8,5	8,0	9,6
Побудова сильного та відомого бренду	19,4	16,4	13,8	13,4	15,3
Прохання зацікавлених осіб (студентів, партнерів, громади тощо) про допомогу	8,3	7,3	7,5	11,3	8,9
Вирішення внутрішніх проблем	9,7	12,5	8,5	15,1	12,3
Рішення адміністрації	15,3	14,7	10,6	9,7	12,3
Збереження соціальної стабільності в регіоні	1,4	7,3	11,7	11,8	8,9
Міжнародний досвід	16,7	14,7	19,2	15,6	16,1

- Регіональні відмінності відповідей щодо мотивів, що спонукають ЗВО до впровадження концепції соціальної відповідальності, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- Будь ласка, оберіть 3 найбільш впливових перешкоди у використанні концепції соціальної відповідальності у ЗВО

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
Відсутність часу / мотивації викладачів / персоналу до змін	25,8	24,4	24,7	22,7	24,1
Відсутність зацікавленості місцевої громади / влади	16,7	16,7	18,0	16,7	16,9
Відсутність потенціалу ЗВО до змін	7,6	6,4	6,7	5,3	6,3
Відсутність досвіду / знань про концепцію	4,5	10,2	12,4	18,0	12,4
СВ не є пріоритетом для ЗВО	13,6	5,1	6,7	4,7	6,5
Концепція підходить тільки для бізнесу	1,5	0,0	0,0	1,3	0,7
Фінансові витрати	13,6	19,9	19,1	16,7	17,8
Ніхто не попросив / не запропонував	7,6	5,8	2,3	6,0	5,4
Переконання, що така діяльність не може мати реальний вплив на розвиток регіону	7,6	5,1	4,5	6,0	5,6
Держава та місцева влада має потурбуватися про розвиток регіону	1,5	6,4	5,6	2,6	4,3

- Регіональні відмінності відповідей щодо перешкод у використанні концепції соціальної відповідальності у ЗВО, %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

- **Будь ласка, оберіть 3 найбільш ефективних засоби комунікації для популяризації концепції соціальної відповідальності ЗВО**

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Відповіді	Питома вага респондентів, %				
	місто Київ	місто Харків	місто Кременчук	інші регіони України	Україна
офіційний вебсайт університету	15,5	22,5	8,5	25,0	19,8
тренінги й майстер-класи із залученням експертів	25,4	21,8	30,1	23,1	24,3
ком'юніті в соцмережі	21,1	19,9	24,1	23,1	21,9
звіт із СВ ЗВО	18,3	11,3	22,9	10,7	14,2
група у внутрішній корпоративній мережі	5,6	7,3	2,4	5,6	5,6
мобільний додаток	7,1	11,3	6,0	5,6	7,7
друковані видання	2,8	5,3	6,0	6,9	5,6
інше	4,2	0,6	0,0	0,0	0,9

- Розподіл відповідей респондентів на питання «Який засіб комунікації, на Вашу думку, є найбільш ефективним для популяризації концепції соціальної відповідальності ЗВО?», %
- Джерело: власне опитування <http://surl.li/hhytm>

Co-funded by
the European Union

Sumy National
Agrarian University

Трансформація місії та особливості становлення соціальної відповідальності університетів

- 1. Хронологія трансформації ролі та місії університетів**
- 2. Ключові аспекти соціальної відповідальності університетів**
- 3. Оцінка готовності університетів України до реалізації концепції соціальної відповідальності**